

Vanhustyön keskusliitto

CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Korjausneuvonta Pohde alueella

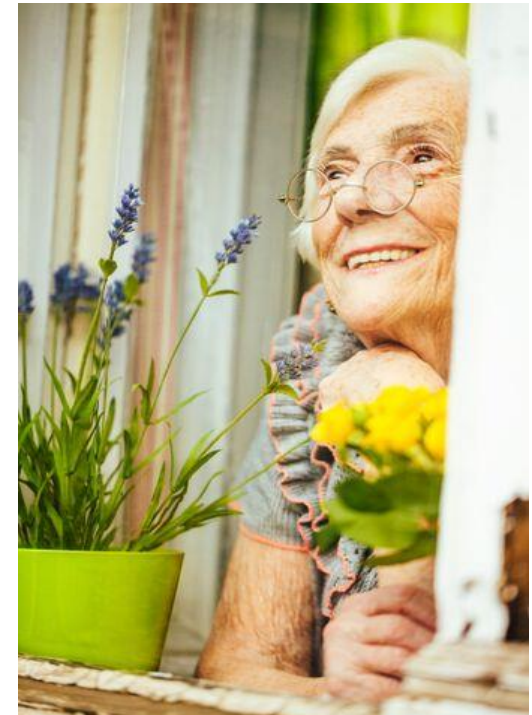
Vanhustyön keskusliitto

– Centralförbundet för de gamlas väl ry

MITÄ

Ikääntyvien ihmisten ja vanhusten hyvinvoinnin ja sosiaalisen turvallisuuden edistäminen

- vanhuuspoliittisella vaikuttamistyöllä
 - edunvalvonnalla
 - jäsenoiminnalla
 - kehittämis- ja tutkimustoiminnalla
 - ohjaus- ja tukitoiminnalla
- (14 alueellista korjausneuvojaa)

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Vanhustyön keskusliitto – Centralförbundet för de gamlas väl ry

MITEN

Ohjaus- ja tukitoiminta

<https://vtkl.fi/>

- **Korjausneuvonta**
- Senioritoiminta
- Ystäväpiiri -toiminta
- Omahoitovalmennus -toiminta
- Materiaalipankki Vahvike
- SeniorSurf –toiminta,
- **uusi! www.etäopastus.fi p. 0447007101**
- Messutapahtumia

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Turvallisesti omassa kodissa

Yli 65-vuotiaille sattuu vuosittain
125 000 tapaturmaa, joista 80%
on kaatumisia tai matalalta
putoamisia

Valtaosa tapaturmista sattuu kotona
tai kotipihalla

Kaatumisista aiheutuu:

- n. 900 kuolemantapausta
- n. 40000 vaatii sairaalahoitoa
- n. 7000 lonkkamurtumaa

lääkille tapaturmien seuraukset
usein vakavampia kuin
nuoremmille

Toiminnallisia korjauksia

- Kulkuväylät / Ulkoportaat / Sisäänkäynti
- Liikkuminen 2/3-kerroksisissa taloissa
- Pesuhuone
- WC
- Keittiö
- Sauna
- Oviaukko, kynnys, tuet
- Valaistus
- Turvallisuus (palo, sähkö ym.)

Rakennusteknisiä toimenpiteitä

- Vesijohto ja viemäri
- Keittiö (myös toiminnallisia korjauksia)
- Lämmitys; turvallinen, helppohoitoinen
- Hormit, tulisijojen kunto
- Vesikatto; turvallisuusvarusteet
- Ikkunat
- Sähköjärjestelmät
- Rakennusvirheet

Korjausneuvonnan vaiheet

Yhteydenotto
puhelimitse /
Alkukartoitus

Kotikäynti

Suunnittelu,
mahdolliset
luonnokset

Avustusten
hakeminen

Tarvittaessa
urakoitsijan
hakeminen

Korjausneuvojan
työ maksutonta,
muiten tahojen työ
tietysti maksaa.

Korjausavustus tahot

- Ikääntyvien ja vammaisten avustus (ARA)
- Vammaispalvelulaki/
Vanhuspalvelulaki
(Kaupunki/Kunta/Hyvinvointialue)
- Sotilasvammalaki
(Valtionkonttori)
- Järjestöjen avustukset
(Museosäätiö)
- Kotitalousvähennys (Verotus)
- Öljystä luopuminen
(Pirkanmaan ELY-keskus)
- Energia-avustus (ARA)

Kuntotutkimus ja perusparannuksen suunnittelu

- Omakotitalon omistajille (henkilöasiakkaat) ja taloyhtiöt (yhteisöt)
- Kosteus- ja mikrobivaurioituneiden sekä sisäilmaongelmaisten asuntojen ja asuinrakennusten kuntotutkimuksiin sekä tällaisten rakennusten perusparannuksen suunnittelukustannuksiin.
- **Kilpailutetaan** kuntotutkija (pätevyys!)
- Haetaan avustusta (50%) ja **odotetaan päätös** (menee muutoin omalla riskillä)
- **Sopimus** kuntotutkijan kanssa ja tutkimuksen **suoritus**
- Kun kuntotutkimuksella on **todettu** kosteus- ja mikrobivaurioita tai sisäilmaongelma, **avustusta** voi saada myös asuinrakennuksen perusparannuksen **suunnitteluun**

Ikääntyvien ja vammaisten korjausavustus 2022

- Jatkuva hakuaika
- Ruokakunnassa yli 65-vuotias
 - veteraanit erikoisasemassa
- Tulo- ja varallisuusrajat
- Haetaan Valtion Asuntorahastolta (ARA)
- Avustuksen maksimimäärä on 50-70 % hyväksytyistä kokonaiskustannuksista
- Korjausavustus myönnetään omistajalle tai kunnossapitovastuussa olevalle
- Käyttörajoitus 5 vuotta

Korjausavustus

Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

TULORAJAT v. 2020

Henkilöluku	1	2	3	4
€/kk (brutto)	2000	3400	4200	5000
Veteraanit/ veteraanien lesket	2600	4420	5460	6500

Vanustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Korjausavustus

Varallisuusraja

Varallisuutta saa olla noin 20 000 euroa/ henkilö

Käyttötilin saldo	8000 euroa
Säästötilin saldo	+ 5000 euroa
<u>Osakkeet arvo</u>	<u>+22000 euroa</u>
Varallisuus yhteensä	35 000 euroa
<u>Korjauskustannukset</u>	<u>-15 000 euroa</u>

Varallisuus korjauskustannusten jälkeen 20 000 euroa.

Voidaan myöntää avustus.

Sotainvalidien avustus

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Asuntojen muutos ja peruskorjaustyöt

- Haku Valtiokonttorilta
- Korvataan toimintojen kannalta välttämättömiä asunnon muutostöitä (laajemmin, kuin vammaispalvelussa)
- Sotilasvammaprosentin oltava vähintään 10 %
- Kohtuulliset kustannukset kokonaan, maksimi euromäärä vahvistetaan vuosittain
- Mikäli sotainvalidille korvattu aikaisemmin toimintoja helpottavia muutostöitä ja kunto huononee, voidaan korvata myös peruskorjaustöitä

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Vanhuspalvelulaki Vammaispalvelulaki

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

ara

Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

- Vammaispalveluiden ensiarviotiimi aloittaa toiminnan koko Pohteen alueella (<https://uutiset.pohde.fi/vammaispalveluiden-ensiarviotiimi-aloittaa-pohteella/>)
- Korvataan toimintojen kannalta välttämättömiä asunnon muutostöitä
- Edellyttää lääkärinlausuntoa muutostöiden tarpeellisuudesta (mutta ei vaikeavammaisuuden kriteeriä)
- Pohde järjestämisvelvollisuus (<https://pohde.fi/palvelut/asunnon-muutostyot/?area=oulu#area-search-title>)
- Ei tulo- eikä varallisuusharkintaa
- Kustannuksille ei ole asetettu euromäärää, **korvataan kohtuulliset kustannukset**
- Ikäihmisten palveluohjaus on myös vasta aloittanut (<https://pohde.fi/palvelut/ikaihminen-palveluohjaus/>)
- **Kun hyvinvointi alue ei korvaa niin sitten haetaan ARAlta**

Vanustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Vanhuspalvelulaki Vammaispalvelulaki

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

ara
Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

- **Ikäihmisten palveluohjaus** on myös vasta aloittanut (<https://pohde.fi/palvelut/ikaihmissen-palveluohjaus/>)
- **Aino-neuvonta** (Torikatu 19, Maanantai – perjantai kello 9-12 ja kello 13-15 p. 044 703 4973)
- Hakijan varallisuuden perusteella tehdään muutoksia (tukikahvat, liesivaroitin, pienet luiskat 1000€ kustannusraja)
- Hakemuslomake löytyy nettisivujen kautta
- **Kun hyvinvointialue ei korvaa niin sitten haetaan ARAlta**

Vanhuskeskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Kotitalousverovähennys

Vähennys teetetyistä työstä

- Urakoitsijalle: vähennys 40% työn osuudesta TAI
- Palkansaajalle: 15% palkasta + sosiaalimaksut

Vähennystä suoraan verosta

- Vähennyksen voi tehdä jo kuluvan vuoden aikana
- Jos ei mene veroa, ei voida vähentää
- Lapset voivat saada, jos maksavat remontista
- Enimmäismäärä **2250€**/henkilö **perusparannus ja kunnostustyö**
(noin 6000€ työn osuus)

Esteettömyysavustus

Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

- On tarkoitettu taloyhtiöille
- Haetaan ARA:sta (valtio)
- Myönnetään liikkumisesteiden poistamiseen (luiskat, ovien levennykset,
- Kaiteet, porrashissit, uudet hissitasot
- Määrä enintään 45 % hyväksytyistä kustannuksista
- Hissiavustus uusien hissien asentamiseen 45 %

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Energia-avustus

- Kun parannetaan rakennuksen energiatehokkuutta.
- Vaatii laskelman, että tehokkuus paranee vähintään 40 % rakentamisaikaan verrattuna
- Avustus voi olla enintään 4000-6000€.
- Voidaan myöntää myös taloyhtiöille. Tällöin pitää parantaa vähintään 20% vähimmäistasosta.
- Latausinfraan rakentaminen sähköautioille

Öljystä/kaasusta luopuminen

- määrärahat riittävät syksyn 2022 tiedon mukaan yhteensä noin 36 000 öljy- ja kaasulämmityksen vaihtajalle
- Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että pientalo on ympärivuotisessa asuinkäytössä. Avustusta ei myönnetä vapaa-ajan asunnolle.
- Avustuksen määrä on aina joko 2 500 euroa tai 4 000 euroa
- Pirkanmaan ELY

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

**ÖLJY-
LÄMMITYS
VAIHTOON**
tukea tarjolla

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Maakunta	Euroa	Hyväksytyt	Hylätyt	Hyväksytyjen päätösten osus
Etelä-Karjala	146 999	22	1	96 %
Etelä-Pohjanmaa	470 485	62	13	83 %
Etelä-Savo	194 925	23	7	77 %
Kainuu	99 256	14	9	61 %
Kanta-Häme	118 410	18	9	67 %
Keski-Pohjanmaa	89 850	15	1	94 %
Keski-Suomi	418 558	65	10	87 %
Kymenlaakso	153 877	26	9	74 %
Lappi	417 560	59	18	77 %
Pirkanmaa	361 657	44	16	73 %
Pohjanmaa	128 691	18	8	69 %
Pohjois-Karjala	370 423	51	6	89 %
Pohjois-Pohjanmaa	491 336	67	54	55 %
Pohjois-Savo	456 760	77	14	85 %
Päijät-Häme	198 046	23	11	68 %
Satakunta	118 193	18	2	90 %
Uusimaa	343 417	37	18	67 %
Varsinais-Suomi	226 313	35	15	70 %
Ei tiedossa	62 084	7	3	70 %
Yhteensä	4 866 840	681	224	75 %

Avustukset 2021

Hakemuksia tuli 231 kunnasta, **eniten Oulusta (34 kpl)**, Kuopiosta (25 kpl) ja Jyväskylästä (20 kpl).

Maakunnista eniten hakemuksia tuli Pohjois-Pohjanmaalta (121 kpl) ja vähiten Keski-Pohjanmaalta (16).

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Sinnikkäät kauppiaat

Taitava kauppias esittäytyy ehdottomaksi asiantuntijaksi, jonka sanaan on parempi luottaa.

Ennen ostopäätöstä asiaa tulee rauhassa harkita.

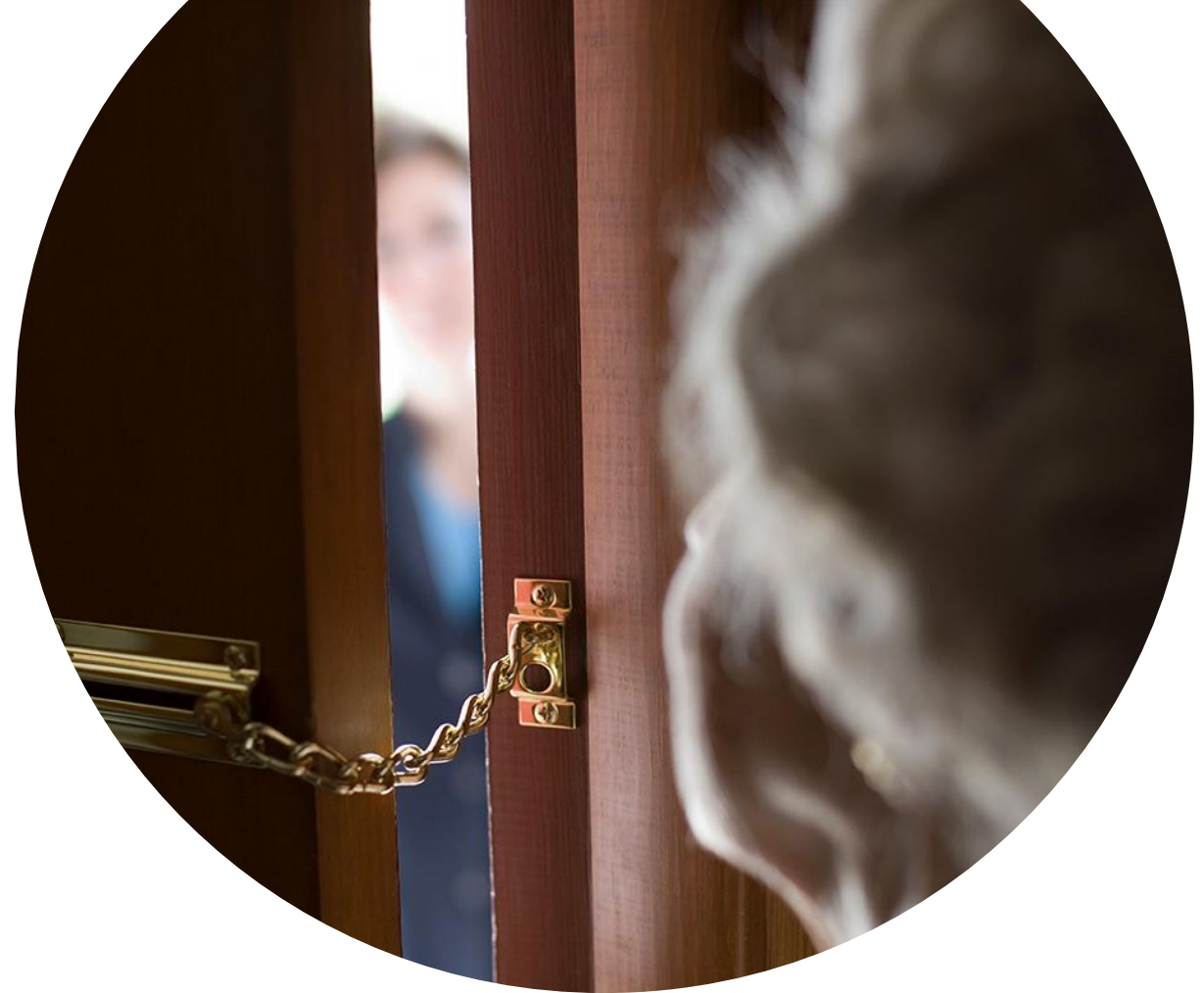
Kysy neuvoa, tee hintavertailuja.

Nuku yön yli.

Älä allekirjoita mitään ennen kuin tiedät, mitä olet ostamassa.

Mieti, tarvitsetko tuotetta todella.

Kaupat voi kotimyynnissä perua 14 vrk:n kuluessa.

VTKL

Peltikatto ja talvi

VTKL

VTKL

VTKL

11/09/2008 14:55

VTKL

VTKL

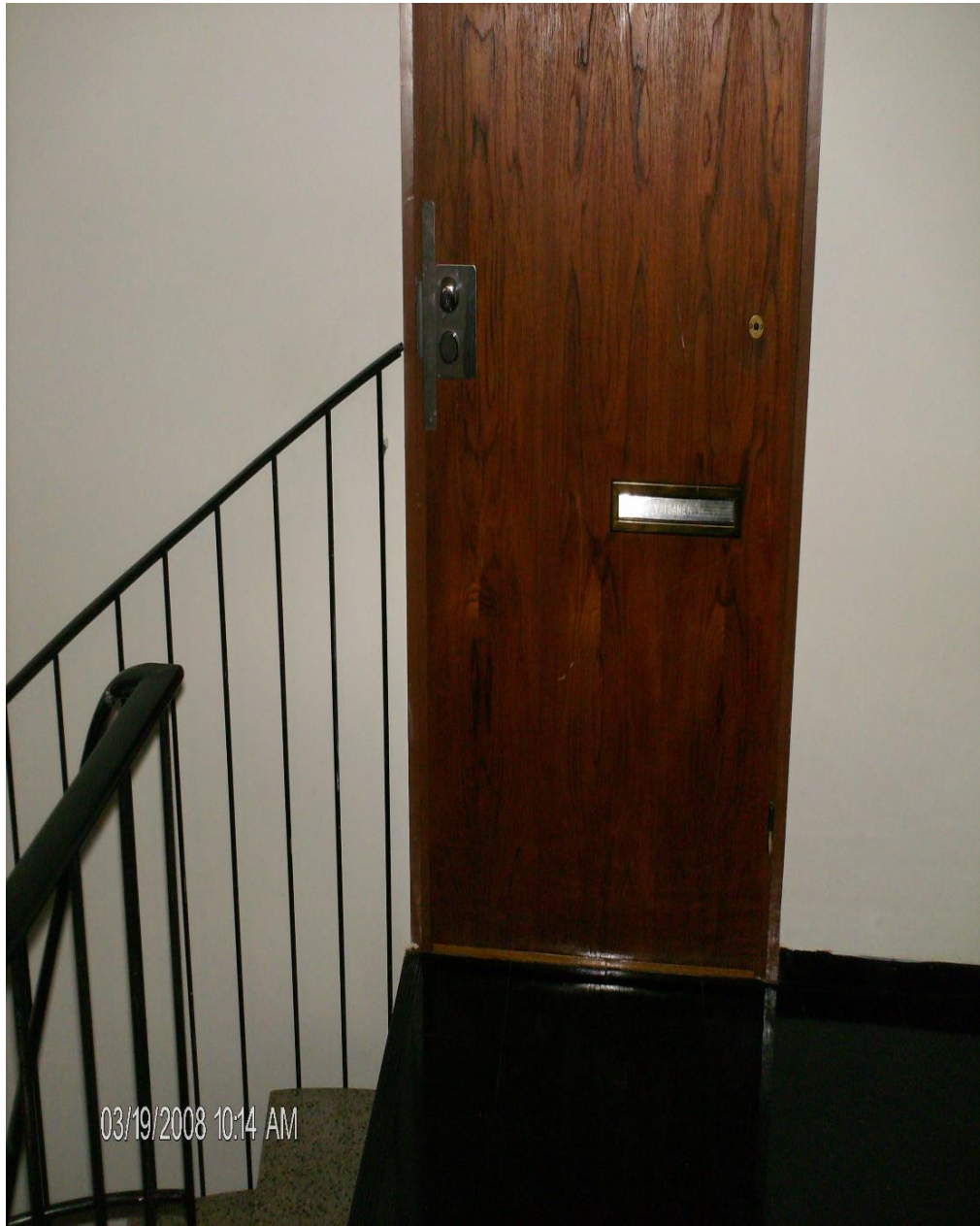
Sisähissit

VTKL

Hissi portaisiin

VTKL

Käsijohde portaikkoon

Kylpyhuoneen muutostyöt

VTKL

WC

Turvallisuuden parantaminen

- Riittävä toimintatila
- Tukikahvat
- Istuimen korkeus
- Valaistus

WC

- Riittävän tilava
- Korkea wc-istuin sivutuilla molemmin puolin
- Muut tukikaiteet

SAUNA

- 2-askelmainen laudejakkara, matalammat lauteet tai 1-tasolaude
- käsijohde
- kiukaan säätimet ylös
- kiukaan suojakaide

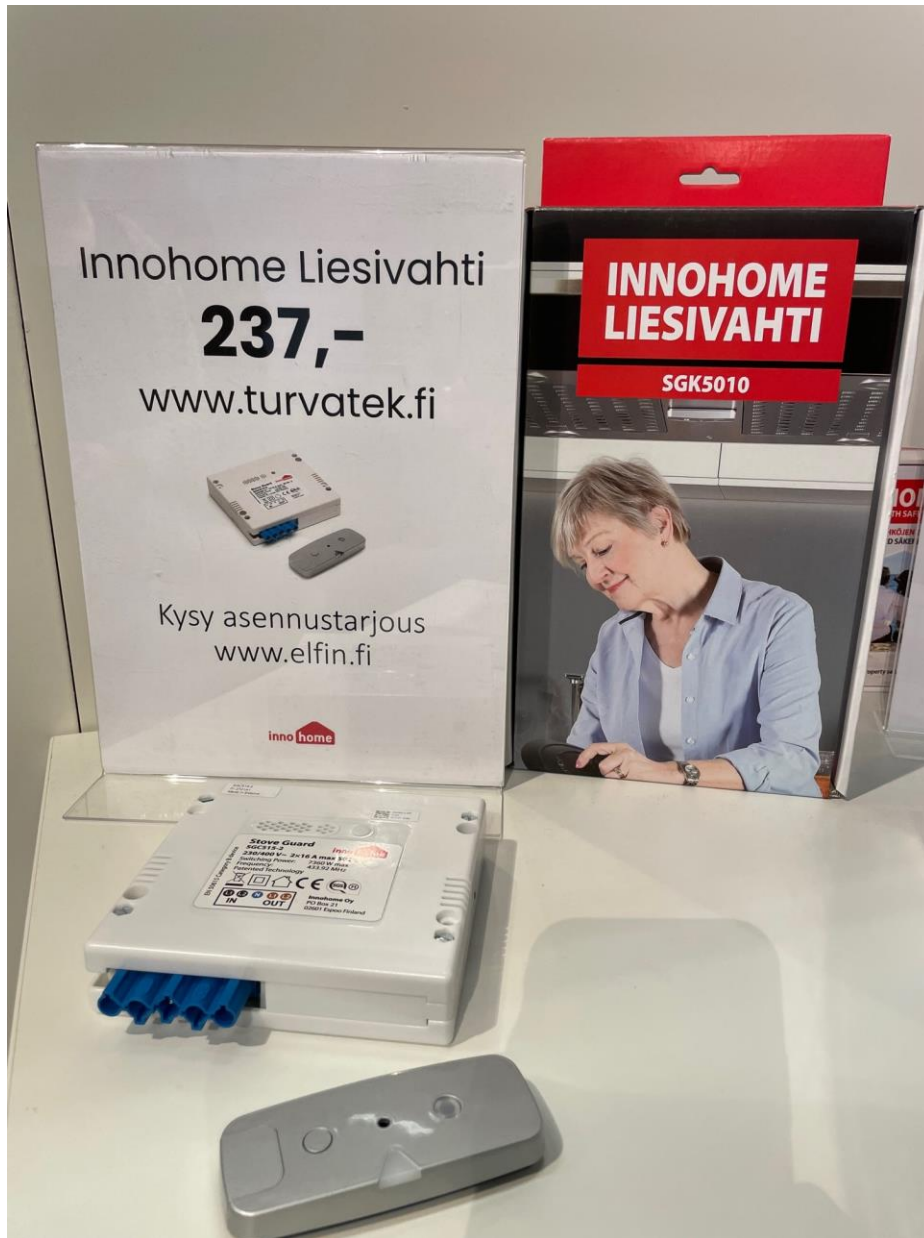

VTKL

Luiskia pesuhuoneen kynnykseen

VTKL

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Alakaapit vaihdetaan vetolaatikoiksi

Turvaliesi

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

VTKL

VTKL

VTKL

VTKL

Kehityskohde “edullinen porrastapu”

Kehityskohde: pyörätuoli talveen

Toiminnan haasteita

Korjausneuvoja haluaisi kohennuksia:

- Selkeämpi jäsenitys, mitä korvataan vammaispalvelulain perusteella (Kaupunki vs. ARA – lääkärin todistus)? Sosiaalityö siirtyy hyvinvointialueelle.
- Digitalisaatio eriarvoistaa senioriväestöä!
- Täällä mennään paljon köyhyysrajalla – sosiaalihuollon osallistuminen hankkeisiin!
- Rakennusmateriaalien hinnat ovat nousseet – rakentamisen buumin myötä rakentajia ei tahdo saada pieniin kohteisiin – eläkkeet eivät ole nousseet vastaavassa tahdissa!
- Asumisyhteisöiden muodostaminen tyhjiin kiinteistöihin?
- Energiatehokkuus, kiertotalous!
- Varautuminen vanhuuteen!
- Hyvinvointialueella erikoissairaanhoido ei saa purettua potilaita kotiin/terveyskeskukseen toipumaan, makuutetaan sairaalan käytävillä! (Tekninen toimi ei siirry hyvinvointialueelle! Kuka järjestää olosuhteet ja esteettömyyden kotona?)

Asumisen muodot

HYBRIDIASUMINEN – Kaikki asumisen muodot samassa talokompleksissa

Omistus- ja vuokra-asuminen

- Asumisen ennakointi
- Pientalo-, rivitalo- ja kerrostaloasuminen
- Kotiin annettavat palvelut omaehtoisia tai arvioidaan tarpeen mukaan
- Asuntojen korjausneuvonta

Välimuotoinen asuminen

Senioriasuminen

- Asukkaaksi itsenäisesti
- Asumisen ennakointi
- Omistus- ja vuokra-asuntoja
- Kotiin annettavat palvelut omaehtoisia tai arvioidaan tarpeen mukaan
- Yhteisöllinen toiminta omaehtoisia

Lainmukainen yhteisöllinen asuminen

- Asukkaaksi hyvinvointialueen kriteereiden mukaan
- Vuokra-asuntoja
- Asuminen ja palvelut erikseen
- Kotiin annettavat palvelut omaehtoisia tai arvioidaan tarpeen mukaan
- Elämänlaadun tukeminen monituottajaisesti
- Yhteisöllinen toiminta koordinoitua

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen

- Asukkaaksi hyvinvointialueen kriteereiden mukaan
- Asuminen ja palvelut samassa paketissa
- Toiminta-asetus yhteisöllisyyttä ja yksilöllisyyttä tukevaa

Paikallaan asumisen mahdollistaminen yksilöllisten tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty

Vanheneminen.fi auttaa sinua
varautumaan tulevaisuuteen. Tartu
toimeen jo tänään!

Lue lisää: www.vanheneminen.fi

Talous

Asuminen

Mielekäs elämä

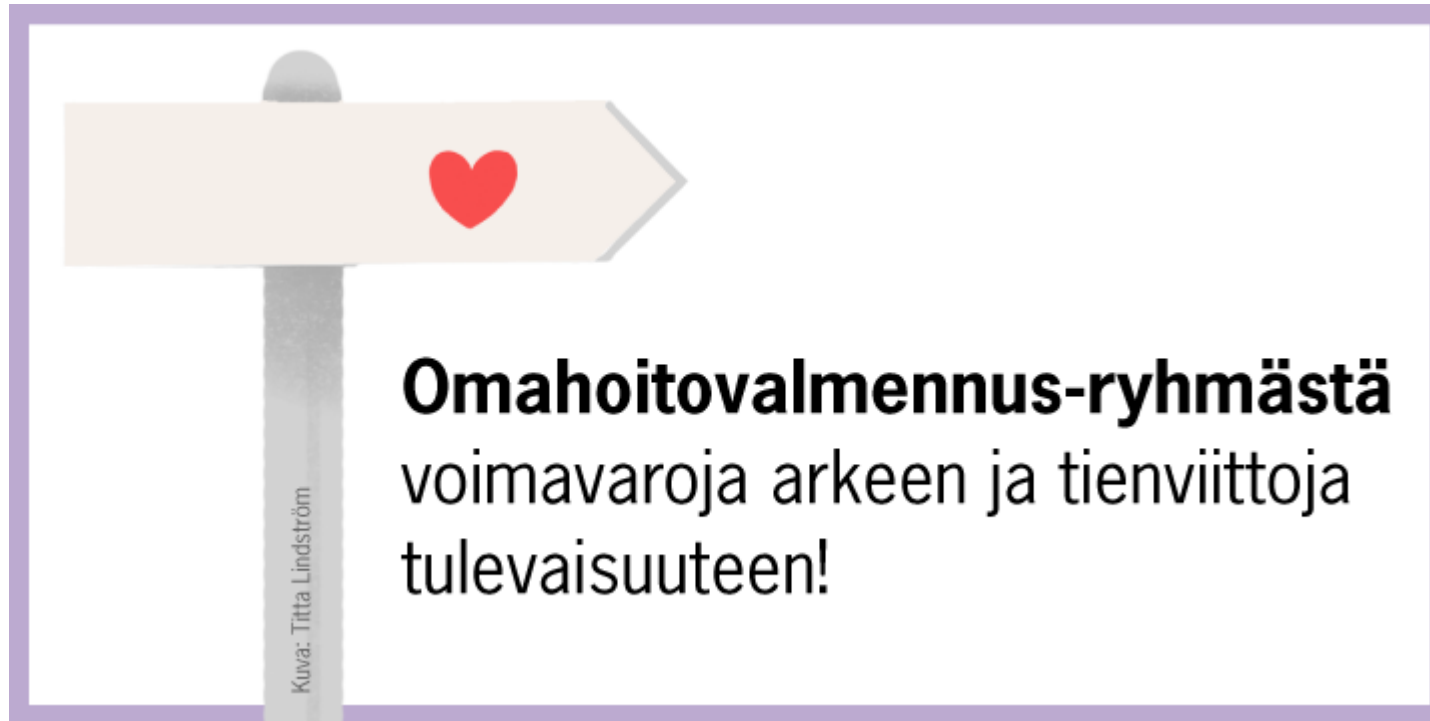
Terveys

Asiakirjat

Millainen
vanhuuteen
varautuja olet?
Tee testi
sivuillamme.

Tukea muistisairauteen ryhmätoiminnan avulla

Kts: <https://vtkl.fi/toiminta/omahoitovalmennus/omahoitovalmennus-ryhmat>

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Seniorit ja digituki

Suomessa on yli
1,2 milj.
yli 65-vuotiasta

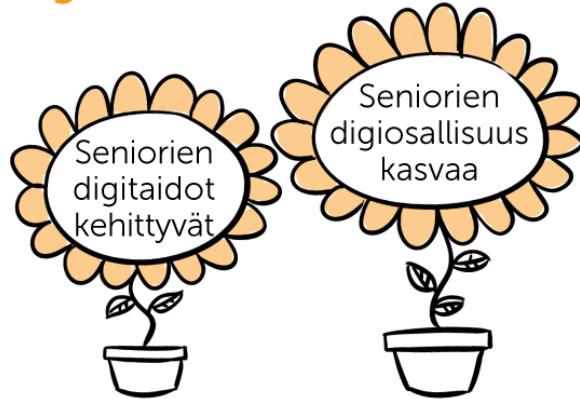
n. **280 000**

senioria ei ole ikinä käyttänyt tietotekniikkaa
n. 350 000 senioria ei ole käyttänyt
internetiä kuukausiin

Iso osa senioreista tarvitsee
digitukea ainakin joskus

Digituen tavoitteet

CC BY

www.etäopastus.fi

Mistä digitukea löytyy?

Järjestöistä ja yhdistyksistä
([www.seniorsurf.fi/
opastuspaikat](http://www.seniorsurf.fi/opastuspaikat))

Viranomaisilta

Pankeilta

Kirjastoista, kansalais-
opistoista ja kunnista

➔ Kysy opastusta myös palvelutaloista ja
asuinpaikkakuntasi asiointipisteestä.

www.seniorsurf.fi

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

SeniorSurf

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

p. 044 700 7101

Energiasta <http://www.motiva.fi/asiaaenergiasta>

- Pohjois-Suomen kuluttajien energianeuvonta
- **Puhelimitse:** maanantaisin klo 9-15 numerosta 044 971 3681
Sähköpostitse: energianeuvonta@feasib.com
- Rakennuksen energiatehokkuutta voit parantaa esimerkiksi ilmanvaihdon lämmöntalteenottoa parantamalla, lisäämällä eristeitä ja vaihtamalla ikkunat hyvin lämpöä eristäviin.
- Energiankäyttöä ohjaavat ja säätävät kotiautomaatio- ja ohjausjärjestelmät lämmitykseen ovat investointi tulevaisuuteen. (kampanja ”asteen alennus, 5% säästö”-älä mene kohtuuttomuuksiin)
- Vanhan öljylämmityksen vaihto lämpöpumppuun tai pienissä omakotitaloissa sähkölämmitykseen on iso ilmastoteko ja järkevä investointi.
- Ylläpidä ja huolla talon lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmiä, jotta ne toimivat oikein ja energiatehokkaasti.
- Isojen laskujen tasoitus talvikausilta kesälaskuihin
- Hallitukselta tulossa esityksiä

Tervetuloa kotiin- ohjelmasarja netissä

- <https://www.youtube.com/watch?v=SzX4etCd9YI> osa 1 Esittely
- <https://www.youtube.com/watch?v=B3qKepKCx1E> osa 2 Ennakointi
- <https://www.youtube.com/watch?v=zOhezVqZUZM> osa 3 Rahoitus
- https://www.youtube.com/watch?v=3b_GkSdRm5c osa 4 Projekti käynnistyy
- <https://www.youtube.com/watch?v=JDywbpJ63RU> osa 5 Projekti valmis

Nettilinkkejä

- <https://www.youtube.com/watch?v=PeYHg7jiGqM&t=10s> Korjausneuvonta
- <https://www.youtube.com/watch?v=BKD4Hk6uh-Q> Seniorisurf
- <https://www.youtube.com/watch?v=0MWWHXAIQ1o> Sujuvampaa digielämää
- <https://www.youtube.com/watch?v=xxM8EpZhLRQ> Luontoelämys, vadelman poimintaa
- https://www.youtube.com/watch?v=PcDZu15q4_o Digiopastus
- <https://www.youtube.com/watch?v=XCSEj7-arCY> Yhteydenpito verkossa
- <https://www.youtube.com/watch?v=U216CoLmBVk> Sopivan tietokoneen hankkiminen

KORJAUSNEUVONTA

Vanhustyön keskusliitto ry
Pohjois-Pohjanmaa Kainuu

Korjausneuvoja
Jari Mustonen RI
040 516 6738
jari.mustonen@vtkl.fi

Vanhustyön keskusliitto ry
VTKL jäsenet -ryhmä

@VTKL10

Vanhustyön keskusliitto
#VTKL10

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY